

We zijn weer goed bezig in Frederiksoord! **Frederiksoord Nu**

FREDERIKSOORD – Het laatste kwartaal van 2010 is weer zeer bijzonder geweest. In de eerste plaats natuurlijk omdat ‘wij’ geplaatst zijn op de Nederlandse voorkeurslijst van de Werelderfgoedlijst van de Unesco.

We schrijven ‘wij’ omdat we als inwoners van Frederiksoord dat zo voelen, maar in feite betreft het natuurlijk het ondeelbare erfgoed – zoals Wil Schackmann dat zo fraai formuleert – van de Maatschappij van Weldadigheid in Frederiksoord/Wilhelminaord en Veenhuizen.

Hoed af voor iedereen die hier zo hard voor geknokt heeft. Het begon in een ver verleden allemaal met een door Generaal Van den Bosch geschreven verhandeling, waarvan op de volgende pagina een afbeelding van de beginpagina te zien is.

Op 1 november van dit jaar was Jan Mensink 25 jaar in dienst van de Maatschappij van Weldadigheid, waarvan de laatste jaren in de functie van Directeur. Op de receptie die Jan door het Bestuur van de Maatschappij in het Infirium werd aangeboden kwamen meer dan 200 gasten.

De Wintermarkt, dit jaar in combinatie met de Ondernemersbeurs, trok veel bezoekers, terwijl ook de Houtoogstdag een groot succes is geworden. Met veel bewondering is naar de prachtige paarden gekeken die in het bos hun krachten ten toon spreidden. Voor zowel ouders als kinderen was het een zeer instructieve dag, georganiseerd door de Maatschappij van Weldadigheid in samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging. Er waren nog meer ‘Koninklijke’ activiteiten in Frederiksoord: een aantal militairen van de Koninklijke

Landmacht is in onze omgeving zeer actief geweest. Uiteraard waren het vredelievende activiteiten want dankzij hun inspanning is de oude schietbaan die ligt op de grens van het Vledderveld en de bossen naast de Hooiweg weer duidelijk zichtbaar in het terrein. De schietbaan dateert van rond 1860. Een aanwinst voor onze Historie.

We wensen allen een zeer voorspoedig en gezond 2011.

Reacties en suggesties met betrekking tot ons bulletin zijn zeer welkom op star.frederiksoord@home.nl. Via dit e-mailadres kunnen belangstellenden buiten Frederiksoord en Wilhelminaord een digitale versie van De Star aanvragen. In Hotel Frederiksoord en in Museum de Koloniehof is altijd een papieren versie verkrijgbaar.

Hijlco Komen en Jan Jansen

Verder o.a. in deze Star

De ondernemer aan het woord

Jan Jansen praat met Larissa Peizel

Forse stap op weg

naar Werelderfgoed

Geweldige stap vooruit

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Bestuurssamenstelling

Nieuwe Projectcoördinator

Afscheid Tineke Komen

Contactdag donateurs

Bestemmingsplan Frederiksoord/

Wilhelminaord

Verder o.a.

Wintermarkt en Ondernemersbeurs –

25 jaar Ronde van het Sterrebos –

Houtoogstdag – Schietbaan hersteld

– Highland Games

AGENDA

Elke zaterdag in de even weken

Biologische boerenmarkt

naast De Koloniehof

Zaterdag, 8 januari

Nieuwjaarsbijeenkomst

in De Koloniehof

Zondag, 16 januari

Concert Bennewitz Quartet

met Harry-Imre Dijkstra(saxofoon)

in Koloniekkerkje

Zondag, 20 februari

Van Baerle Trio (pianotrio)

in Koloniekkerkje

Zondag, 13 maart

Martin Oei (piano) in Koloniekkerkje

Forse stap op weg naar Werelderfgoed

FREDERIKSOORD – Vrijdag 12 november viel het verlossende woord: de Maatschappij van Weldadigheid (Frederiksoord/Wilhelminaord en Veenhuizen) is opgenomen op de Nederlandse voorlopige lijst voor erkenning als Werelderfgoed! Een prachtig mededeling.

De commissie onder leiding van mevrouw Leemhuis adviseerde de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om het erfgoed van generaal Johannes van den Bosch op te nemen op de lijst van negen plaatsen en objecten in ons koninkrijk die de komende tien jaar in aanmerking komen om bij de VN-organisatie UNESCO te worden voorgedragen voor de status van werelderfgoed. 49 Kandidaten hadden de stap genomen om zich bij de commissie aan te melden; negen zijn er door de kritische commissie geselecteerd, waarvan zeven in Nederland.

Een paar citaten uit het advies van de commissie:
▶ de visionaire wijze waarop generaal Johannes van den Bosch de grote problematiek van armoede en criminaliteit aanpakte, door middel van het

stichten van koloniën, was een belangrijke inspiratiebron voor veel verlichte denkers in de westerse wereld;

- ▶ de koloniën markeren een grote stap voorwaarts in het denken over minder bedeelden in de westerse samenleving;
- ▶ de Maatschappij van Weldadigheid vormt een van de eerste tekenen van moderniteit in Nederland, gekoppeld aan een zeer herkenbaar burgerlijk ideaal: verheffing van de onderklasse.

Een prachtig 'rapport' voor het erfgoed van generaal Van den Bosch. Maar wat houdt het nu in?

Bovenal de erkenning dat dit erfgoed van 'uitzonderlijke universele waarde' is, uniek in de wereld en meer dan waard om behouden te worden.

Uiteraard moet de minister het advies overnemen en de Tweede Kamer ermee instemmen. De

verwachting is dat daar geen problemen uit zullen volgen. Daarna zal door de provincie Drenthe, de gemeenten Noorder- en Westerveld en de Maatschappij van Weldadigheid, die overigens uitstekend (samen)werk hebben geleverd, geschreven gaan worden aan de formele voordracht. Daarbij moeten verschillende deelplannen worden opgesteld. Gelukkig zijn beide gebieden inmiddels al onderworpen aan beschermingsmaatregelen: het beschermd dorpsgezicht. Dat is een belangrijke voorwaarde voor erkenning als Werelderfgoed. De opzet is om in 2018, het jaar waarin de Maatschappij 200 jaar bestaat, de formele status bereikt te hebben.

Absoluut een fantastisch resultaat voor ons bijzondere gebied. Wat zou nu mooier zijn dan de voormalige zuidelijke koloniën in Wortel en Merksplas mee te nemen in de voordracht. Ook die - nu ook al beschermde - delen horen bij het erfgoed. En als eerste een internationale voordracht doen... dat is toch nog mooier?

Werelderfgoed

Werelderfgoed is de naam van zaken op aarde die van **uitzonderlijke universele waarde** worden beschouwd voor de mensheid. Deze zaken zijn ingeschreven op de Lijst van het Werelderfgoed van UNESCO om te worden beschermd, zodat toekomstige generaties er net zo van kunnen genieten als wij. Er zijn 812 'sites' ingeschreven, waarvan zeven in Nederland.

Sinds begin jaren '90 houdt Nederland zich actief bezig met de Overeenkomst over het Werelderfgoed van 1972. In 1992 bekrachtigde de Tweede Kamer de Overeenkomst. Vervolgens leverde ons land een Voorlopige Lijst in. De Nederlandse Voorlopige Lijst is gericht op vier Thema's: Nederland-Waterland, de Republiek in de 17e eeuw, het Nieuwe Bouwen en Archeologie. In 1995 was de eerste aanwijzing van Werelderfgoed in Nederland.

De commissie Leemhuis heeft 'De Nederlandse bijdrage aan de modernisering in de 20e eeuw' ook als thema meegenomen. Het Werelderfgoed telt nu zeven sites in Nederland; er is één site op de Nederlandse Antillen.

De Nederlandse sites zijn: Schokland en omgeving, Stelling van Amsterdam, Molens van Kinderdijk, Woudagemaal, De Beemster, Rietveld Schröderhuis, Waddenzee.

De ondernemer aan het woord... Larissa Peizel

Terwijl de sneeuw in grote vlokken naar beneden dwarrelt rij ik door de Molenlaan op weg naar Larissa Peizel. Ik word enthousiast begroet door Larissa en haar twee grote vriendelijke honden. Met een ouderwetse koffiemolen wordt de koffie gemalen en binnen de kortste keren zitten we aan de keukentafel te praten onder het genot van een heerlijk vers kopje koffie.

Larissa is geboren in Uffelte en is een jaar geleden naar Frederiksoord verhuisd, waar ze samen met haar man Niels in een koloniehuisje woont. Ze geniet met volle teugen van de sfeer in ons dorp en verwacht hier vele jaren te wonen. Met z'n tweeën zijn ze bezig het huis geheel naar eigen idee te verbouwen.

Hoewel Larissa eigenlijk advocaat wilde worden besloot ze op een bepaald moment toch haar plekje te zoeken in de modewereld. Sinds 2005 heeft ze haar eigen bedrijfje *Op Maat, Kleermakerij en Verstelatelier*. Voor een aantal bedrijven ver-

richt ze verstellwerkzaamheden, maar het leukste vindt Larissa toch wel het ontwerpen en maken van unieke kleding, zoals bruidsjurken en galajurken. Hierin kan ze zich helemaal uitleven en haar creativiteit kwijt.

Haar kleding is te koop in twee winkels in Meppel: *Luneya* in de Woldstraat en *De Petticoat* in de Grote Kerkstraat. Vol trots vertelt ze dat ze op donderdag 14 april 2011 een eigen modeshow heeft in De Poele in Meppel, waar ze dan haar zelf gemaakte kleding in geheel eigen stijl onder de naam Larissa Design presenteert.

Natuurlijk verricht ze ook veel verstellwerkzaamheden aan huis en maakt ze kleding geheel op maat. Ze maakt vooral dameskleding maar, benadrukt ze nog even:

*'Ook voor mannen kan ik alles maken hoor!
En kinderkleding vind ik heerlijk
te ontwerpen!'*

Het bedrijfje van Larissa *Op Maat, Kleermakerij en Verstelatelier* is elke dinsdagmiddag open en verder natuurlijk op afspraak (tel. 0521 381379).

Jan Jansen

Ronde van het sterrebos 25 jaar

Donderdag 25 november vierden we het feit dat de Ronde van het Sterrebos een kwart eeuw geleden werd opgericht door de toenmalige dokter André Tempelaar en de vrouw van de bakker Alie Spikman.

Toen we in september door de nieuwe uitbater van het 'logement' werden uitgenodigd als burens te komen kijken naar de nieuwe inrichting ontdekten we hoe gezellig het was met de buurtgenoten een glas wijn te drinken, en dat werd de aanleiding tot de oprichting van onze Ronde.

De vice-voorzitter hield na de koffie met een speciale 'ronde-petitfour' een praatje en gaf toen het woord aan André

Tempelaar, die hier al jaren weg is, maar zijn herinneringen ophaalde op een ontroerende en ook poëtische wijze. Hij heeft toch een stukje van zijn ziel achtergelaten in Frederiksoord, al werd hij indertijd zonder huisartsenspecialisatie - die bestond toen nog niet - pardoes in het diepe gegooid: hij wist meer van exotische ziekten dan van huis-tuin-en-keuken-griepjes, maar dat leerde hij snel bij.

Na een pauze was er een leuke quiz over onze kennis van plekken in en om het Sterrebos. De fotograaf had het ons toch nog moeilijk gemaakt door de standpunten die hij gekozen had. De avond werd besloten met door het bestuur aangeboden hapjes en drankjes bij de babbel.

Highland Games: vervolg

Met de succesvolle Highland Games die op zaterdag 26 juni door de Rotary Club Steenwijk-Regio op De Tuinen werden georganiseerd, is €10.000 binnengehaald.

Deze opbrengst is op 8 december overhandigd aan drie 'goede doelen'. Run voor Life ontving

voor een geleidehond €1.500, de Gehandicapentuin €2.500 en de Imkervereniging Frederiksoord e.o. €6.000 voor de herbouw op De Tuinen van de historische Stienstra bijenstal. Bovendien hielden de Gehandicapentuin, het Corso en de Fruithof ruim €5.000 over aan hun horeca-activiteiten. Ook mooi meegenomen! Behalve een publiek succes zijn de games dus ook een financieel succes geworden. Volgend jaar zal op zaterdag 9 juli de tweede editie van dit gratis toegankelijk evenement plaatsvinden, weer op De Tuinen. Uw agenda al geblokkeerd?

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Op de **bestuursvergadering** van 16 december is mr. E. Wagemakers verkozen tot voorzitter van het bestuur van de Maatschappij van Weldadigheid. Tevens is besloten dat per 1 januari 2011 het bestuur wordt verkleind tot zes personen en per 1 januari 2012 tot vijf. Het werken in een Dagelijks Bestuur en vaste commissie is afgeschaft en de frequentie van de bestuursvergaderingen wordt verhoogd tot vijf á zes per jaar. De Directeur wordt op een aantal gebieden vaste volmachten namens het bestuur verleend. Zo wordt een slagvaardiger wijze van besturen verkregen.

De door de provincie, de gemeente en de Maatschappij ingehuurd **Projectcoördinator Belvédère** Werner Brouwer is opgevolgd door Marno van de Wiel. Ook hij is werkzaam bij Interra BV te Joure. Hij is inmiddels vol energie aan de slag gegaan.

Op 6 november is afscheid genomen van Tineke Komen als **initiator en coördinator van De Beeldentuin** bij De Koloniehof. Negen jaar heeft zij

de kar getrokken maar bij het naderen van de (nu nog) pensioengerechtigde leeftijd heeft zij het stokje overgedragen aan Anneke Biersteker. Met warme en lovende woorden, bloemen en een kunstwerk is zij door de Directeur, personeel van De Koloniehof en de deelnemende kunstenaars uitgeleide gedaan.

De **Contactdag voor donateurs van de Maatschappij en De Koloniehof** en de Vrienden van Hoeve Boschoord op 20 november is druk bezocht. Informatie, een goede lunch en een rondleiding over Boschoord stonden op het programma. Bij de rondleiding vielen de informatiepanelen op die de Maatschappij bij de verjaardag van Hoeve Boschoord had geschonken. En inderdaad: in dezelfde fraaie stijl als de informatiepanelen in ons gebied.

Het **Bestemmingsplan Frederiksoord/Wilhelminaoord** naar aanleiding van de aanwijzing tot Beschermd Dorpsgezicht wordt op 11 januari in de Commissie Ruimte en op 25 januari in de Gemeenteraad behandeld.

Landmacht helpt bij onderhoud schietbaan

De oude schietbaan die ligt op de grens van het Vledderveld en de bossen naast de Hooiweg is weer duidelijk zichtbaar in het terrein. De schietbaan dateert van rond 1860. De *Scherpschuttervereniging Frederiksoord en omstreken* en de oudere leerlingen van de Excercitieschool van de Maatschappij van Weldadigheid maakten gebruik van de baan.

Bij het begin van de Eerste Wereldoorlog in 1914 hield het gebruik van de baan op, waarschijnlijk omdat de wapens die werden gebruikt afkomstig waren van het Ministerie van Oorlog en toen voor gemobiliseerde militairen nodig waren.

Van de vele banen die Nederland heeft gekend uit die periode zijn er maar weinig overgebleven. Meestal vielen ze ten prooi aan stads- en dorpsuit-

breidingen. Van het begin van de 20ste eeuw was er nog een duidelijke foto beschikbaar van de schietbaan in Frederiksoord. De baan, die op oude kaarten markant zichtbaar is, was ook in het terrein nog herkenbaar: de zijtaluds en de kogelvanger op de kop van de baan waren nog aanwezig maar fors geërodeerd.

In het kader van goed nabuurschap heeft de Landmacht militairen en materiaal van het 11e Pantsergeniebataljon beschikbaar gesteld voor het onderhoud. De humuslaag op de baan is verwijderd, bomen op de taluds zijn geveld en het afgespoelde zand van de taluds en de kogelvanger is van de baan geschaapt en weer op de juiste plek gebracht. Ook het raamwerk in de kogelvanger en het poort halverwege de baan zijn weer in ere hersteld. De restanten van het oude hout wezen exact de juiste locatie aan.

Na drie weken noeste arbeid in weer en wind ligt de baan er weer in haar volle glorie bij. Een bijzonder stukje erfgoed van de Maatschappij van Weldadigheid, en ook van Nederland is weer toonbaar. Een verrijking voor ons dorp!

Informatieve Houtoogstdag

Grommende machines in het bos bij de Hooiweg. In een halve minuut een kloeke boom verwerkt tot een aantal keurig gestrippte stammetjes van een vooraf vastgestelde lengte. Maar dat was niet het enige wat er gebeurde op 14 november.

Natuurlijk was de Harvester een imposant gezicht, maar ook de informatie over het duurzaam beheer van het productiebos mocht er wezen, duidelijk gebracht en met een bos om de stands heen om de informatie in de praktijk duidelijk te maken. Er liep een leuke route door het bos waar alles aanhoord en aanschouwd kon worden. Ook was er een houtkunstenaar op De Koloniehof die inzichtelijk maakte hoe de bomen uiteindelijk werden getransformeerd tot een woning.

Maar hoe mooi al de nieuwe inzichten en nieuw materiaal in het bos ook mochten zijn, de paarden van het ras Hollands Trekpaard die boomstammen uit het bos naar het pad sleepten deden de harten van zeer velen sneller klo-

pen en pasten perfect in ons historische gebied! Een prachtig element in een prima door de honderdjarige Koninklijke Nederlandse Bosbouw Vereniging en de Maatschappij georganiseerde dag. Met een beetje geluk hoeven we geen 100 jaar te wachten op de volgende Houtoogstdag...

Markt en beurs scoren hoog

De tiende Kolonie Wintermarkt is dit jaar gecombineerd met de Ondernemersbeurs van de Ondernemersvereniging van de voormalige gemeente Vledder. De laatste beurs was meer dan vijftien jaar geleden, dus het werd wel weer eens tijd.

Meer dan vijftig ondernemers presenteerden zich in

de grote tent naast die van de Wintermarkt. De Wintermarkt had zo'n 45 standhouders zodat er voor de bezoekers veel te kijken en te kopen was. En die bezoekers, die kwamen massaal. Bijna de helft meer dan vorig jaar, waardoor deze Wintermarkt met bijna 2500 bezoekers een record vestigde.

Het aanbod van de markt was weer erg gevarieerd, de kwaliteit was prima en de bezoekers en standhouders

vermaakten zich uitstekend. Ook in de tent van de ondernemers waren veel opgewekte gezichten te zien: veel meer bezoek dan velen hadden verwacht.

De vele inspanningen van het personeel en de vrijwilligers van De Koloniehof en van de ondernemers waren niet voor niets: veel tevredenheid bij de organisatoren. Misschien deze combinatie over een paar jaar weer?

ONTWERP, OPMAAK EN DRUKWERK

Cor Krüter
CORKRUTER@WANADO.NL

DE HIL GROEP

K. Familie LEEUW

TAXI Menger

Camping de Moesberg
www.moesberg.nl

SPONSOREN VAN DE STAR

Villa Sterrebos

F Hotel Frederiksoord - Restaurant Frédérique - Brasserie F
www.hotelfrederiksoord.nl

IKEAIR.NL
Middelste 1 - 8322 CA Frederiksoord - T 0521 - 381336 - E info@ikeair.nl

TANKSTATION Menger

UITVAARTVERZORGING KIERS

OP MAAT VERSTELATELIER
Kledingverstel- en reparatiewerk
Tel: 0521 381379

Hortulanus
tuinontwerpen

Alice de Boer

hoeve boschoord
trajectum

Quiltservice
FREDERIKSOORD
Het Quiltcentrum van Zuidwest Drenthe

WILCO BEUGELING
i.o. **Rob de Boer** vastplanten

Beautycenter
Frederiksoord
Schoonheidsalon
Tel. 0521 - 381866

stichting maatschappij weldadigheid